

Auster, entotsolat melodrama

La història. Queens, Nova York, 1980. Paul i el seu amic negre Johnny van junts a l'escola del barri, entremaliats i amb ganes d'aventures, un mal dia Paul és enxampat i la família el canvia a una escola elitista, però una nit amb el Johnny les coses es compliquen...

Les formes. Hi ha cineastes que puen en el passat immediat per saber d'on procedeixen les causes que expli-

quin el perquè de tot plegat. No tant per allò de la memòria històrica, sinó per entendre on radica l'origen de les males pràctiques actuals. Un d'aquests cineastes inquietos, que remen i remenen a contracorrent és James Gray (Nova York, 53 anys). En la seva continguda i sòlida filmografia, de "Little Odessa" (1994) a "Ad As-

tra" (2019), surt a pel·lícula cada quatre anys, si més no. Ara s'estrena "Armageddon Time" (Temps devastador) en un tomb de rosca a la temàtica familiar, leitmotiv de les seves històries cinematogràfiques, en un frec a frec íntim, gairebé obsessiu, per anar al moll de l'os temàtic. És a dir, la família com el bo i el pitjor en l'educació ètica, estètica i, perquè no, religiosa dels fills. A la pel·lícula d'avui, James Gray s'endinsa en els orígens de la seva família d'origen ucraïnès i jueu emigrada als USA dels gens feliços anys 20 del segle

passat. Amb semblant gènesi, el cineasta situa la seva història allà per la dècada dels 80's, just quan el republicà Ronald Reagan va instal·lar-se a la Casa Blanca. Per tant, aquest temps devastador situa a Paul (alter ego del James adolescent), en plena davallada social, quan el somni americà degenera a malson. Les relacions amb la mare i el pare temptegen els límits de la rebel·lia individual i l'acata-

ment patriarcal, o més ben dit, el matriarcat que governa la llar familiar. Com teló de fons, el racisme crònic contra la negritud, i l'elitisme social del què pot ser, de tot el què és capaç la classe mitjana vinguda a més. En la seva plasmació fílmica, "Armageddon Time" apunta al clarobscur ambiental, a la narració entotsolada, de generosa austeritat que, cu-

riósament, té regust a resclosit. Atents a Michael Banks Repeta en Paul i Jailyn Webb en Johnny, amb l'Anthony Hopkins d'avi balsàmic.

El fons. Si es tracta de sobreviure, pertoca claudicar. O no.

La imatge. Paul i Johnny en l'interrogatori de la policia, acusant-se i defensant-se alhora en raó de la seva amistat.

La frase. "La vida es injusta, però tienes que sobreponerte", que es justifica el pare. Bona cara, bon semblant i endavant.

La recomanació. Els cinèfils historics tenen teca.

'Armageddon Time'

Director: James Gray. **Intèrprets:** Michael Banks Repeta, Anne Hathaway, Jeremy Strong, Anthony Hopkins, Marcia Kurtz, Jaylin Webb. **USA, 2022. 114'.**
JCA Alpicat.